

положень чинного антикорупційного законодавства України, беручи до уваги особливість суб'єктного складу відносин, на врегулювання яких воно спрямоване. Однак цілком можливим все ж таки є закріплення цих положень саме у цьому кодексі, враховуючи змістовне наповнення антикорупційного законодавства України. Отже, Службовий кодекс України у разі його прийняття цілком можливо вважати новаційним, підгалузевим джерелом адміністративного права України. Поки що про нього мова може йти в аспекті майбутнього підгалузевого джерела адміністративного права України.

Література

1. Баранчик П. О. Принципи адміністративного права: автореферат дис.. к.ю.н. / П. О. Баранчик. – Запоріжжя: ЗНУ, 2012 – 18 с.
2. Германюк М. О. Принципи державної служби: питання адміністративно-правової доктрини та право застосування: автореферат дис.. к.ю.н. / М. О. Германюк. – Запоріжжя : ЗНУ, 2012. – 12 с.
3. Мельник Р. С. Система адміністративного права України: монографія/ Р. С. Мельник. – Х. : вид. Харк. Нац. університет внут. справ, 2010. – 398 с.
4. Коломоець Т. О. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник/ Т. О. Коломоець. – К. : Юрінком Інтер, 2011. – 576 с.
5. Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія / Ю. П. Битяк. – Харків: Право, 2005. – 304 с.

УДК 342.841 (043.2)

Рябченко В. В., аспірант,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Гончарук С. Т., к.ю.н., професор

ПОСАДОВІ ОСОБИ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА ЯК СУБ'ЄКТИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Відповідно до підпункту «а» пункту 2 частини першої статті 4 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» до суб'єктів відповідальності за корупційні правопорушення віднесено посадових осіб юридичних осіб публічного права [1].

Згідно дійсної доктрини цивільного права, юридичні особи, залежно від порядку їх утворення або інших підстав, зазначених у законах або інших правових актах, поділяються на юридичних осіб приватного та юридичних осіб публічного права.

До юридичних осіб публічного права належать юридичні особи, які створюються розпорядчим актом Президента України, органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування (абзац третій частини другої статті 81 Цивільного кодексу України). Держава може створювати юридичні особи публічного права (державні підприємства, навчальні заклади тощо) у випадках та в порядку, установлених Конституцією України та законом (частина друга статті 167 Цивільного кодексу України).

Трапляються випадки неоднозначного трактування положень Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» стосовно суб'єктів відповідальності за корупційні правопорушення, а саме, посадових осіб юридичних осіб публічного права, які одержують заробітну плату за рахунок державного чи місцевого бюджету.

Для вирішення питання щодо визначення поняття «посадова особа» необхідно виходити з правозастосовної практики, яка зазначає, що головним критерієм віднесення особи до кола посадових осіб є наявність в неї організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій [4].

Організаційно-розпорядчими обов'язками є обов'язки із здійснення керівництва галуззю промисловості, трудовим колективом, ділянкою роботи, виробничою діяльністю окремих працівників на підприємствах, в установах чи організаціях незалежно від форм власності. Такі функції виконують, зокрема, керівники міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, державних, колективних чи приватних підприємств, установ і організацій, їх заступники, керівники структурних підрозділів (начальники цехів, завідувачі відділами, лабораторіями, кафедрами), їх заступники, особи, які керують ділянками робіт (майстри, виконробы, бригадири тощо) [5].

Адміністративно-господарські обов'язки – це обов'язки по управлінню або розпорядженню державним, колективним чи приватним майном (установлення порядку його зберігання, переробки, реалізації, забезпечення контролю за цими операціями тощо). Такі повноваження в тому чи іншому обсязі є у начальників планово-господарських, постачальних, фінансових відділів і служб, завідуючих складами, магазинами, майстернями, ательє, їх заступників, керівників відділів підприємств, відомчих ревізорів та контролерів тощо [5].

Посадові особи державних підприємств, установ та організацій, що належать до сфери публічного управління, є суб'єктами відповідальності за корупційні правопорушення. На них поширюються обмеження, встановлені Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції», а саме:

1. Обмеження щодо використання службового становища (ст.6 Закону). Посадовим особам державних підприємств забороняється використовувати свої службові повноваження та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди або у зв'язку з прийняттям обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб.

2. Обмеження щодо одержання дарунків (пожертв) (ст.6 Закону). Посадовими особами державних підприємств забороняється безпосередньо або через інших осіб одержувати дарунки (пожертви) від юридичних або фізичних осіб: а) за рішення, дії чи бездіяльність в інтересах дарувальника, що приймаються, вчиняються як безпосередньо такою особою, так і за її сприяння іншими посадовими особами та органами; б) якщо особа, яка дарує (здійснює) дарунок (пожертву), перебуває в підпорядкуванні такої особи.

3. Обмеження щодо роботи близьких осіб (ст. 9 Закону).

Посадові особи державних підприємств не можуть мати у безпосередньому підпорядкуванні близьких їм осіб або бути безпосередньо підпорядкованими у зв'язку з виконанням повноважень близькими їм особами.

Також, до вищевказаних посадових осіб застосовуються вимоги фінансового контролю (стаття 12 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції»), щодо прозорості інформації (стаття 16 Закону) та обов'язок врегулювання конфлікту інтересів (стаття 14 Закону).

За вчинення корупційних правопорушень винні особи притягаються до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності.

Література

1. Про засади запобігання і протидії корупції : Закон України від 7 квітня 2011 року №3206-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – №40. – Ст. 404 (із змінами, внесеними згідно із законами України від 13 березня 2012 року №4496-VI та від 5 липня 2012 року №5083-VI).

2. Питання запобігання та виявлення корупції: Постанова Кабінету Міністрів України від 04.09.2013 року № 706: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/706-2013-%D0%BF>.

3. Про затвердження Державної програми щодо запобігання і протидії корупції на 2011 -2015 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.11.2011 року № 1240: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1240-2011-%D0%BF>.

4. Проблемні питання застосування Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції»: Роз'яснення Міністерства юстиції України від

10.07.2012 року: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0026323-12>.

5. Про судову практику у справах про хабарництво [Електронний ресурс]: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 р. №5 // Інформаційний сервер Верховного Суду України. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/>

УДК 342.9 (043.2)

Сараєв Є. І., здобувач,
Донецький юридичний інститут
МВС України, м. Донецьк
Науковий керівник: Веселов М. Ю., к.ю.н., доцент, с.н.с.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДОРОЖНЬОГО РУХУ ЯК ОБ'ЄКТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

На сьогодні безпека та «комфортність» (зручність, мінімальні витрати часу та мінімізація шкідливих чинників для учасників дорожнього руху) на вулично-дорожній мережі забезпечується комплексом інженерно-технічних, організаційно-профілактичних та правових заходів. При цьому останні заходи (правові), на наш погляд, є необхідним підґрунтям для впровадження та функціонування інших [1; 2]. У переважній більшості, правовідносини, що пов'язані із забезпеченням безпеки та ОДР регулюються адміністративно-правовими нормами.

Досліджуючи питання про побудову державної стратегії безпеки дорожнього руху, Т. О. Гуржій переконливо стверджує, що ця діяльність ґрунтуватиметься на засадах науковості, обґрунтованості, послідовності, безперервності, соціальної спрямованості, економічної доцільності. Науковець каже, що ця задача передбачає розробку широкого спектру правових, організаційних, інформаційних та інших заходів, спрямованих на радикальне зменшення кількості ДТП й рівня дорожнього травматизму в довгостроковій перспективі. Але найпершим кроком до окресленої мети повинно стати забезпечення плідного наукового підґрунтя. Як свідчить практика, без точних розрахунків, достовірних прогнозів, інноваційних методик і теоретичних напрацювань неможливо ні виробити ефективну систему дій, ані створити надійний механізм їхньої реалізації [3].

Наука – сфера людської діяльності, функції якої виявляються у виробленні та теоретичній систематизації об'єктивних знань про дійсність. Теорія завжди має свій об'єкт і предмет. Об'єкт пізнання виступає як сукупність реальних явищ, то що описує теорія. Предмет теорії – те, що відшукується, встановлюється, що вона пояснює, тобто закономірні зв'язки і